

POSTANOWIENIE

12 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Jacek Grela

na posiedzeniu niejawnym 12 września 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa J. P.
przeciwko A. P.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej A. P.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z 28 lutego 2022 r., I AGa 323/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

J. P. domagał się od A. P. zapłaty 22 970,04 EURO z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 25 sierpnia 2016 r. do dnia zapłaty. Pozwana wniosła pozew wzajemny, w którym domagała się od powoda zapłaty 57 509,12 EURO z odsetkami w wysokości 8,2% w stosunku rocznym, liczonymi od kwot i dat wskazanych w pozwie wzajemnym.

Wyrokiem z 16 kwietnia 2021 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu w sprawie z powództwa głównego zasądził od pozwanej na rzecz powoda 22 970,04 EURO z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 26 sierpnia 2016 r. do dnia zapłaty i oddalił powództwo w pozostałym zakresie. W sprawie z powództwa wzajemnego Sąd Okręgowy oddalił powództwo wzajemne.

Wyrokiem z 28 lutego 2022 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu oddalił apelację pozwanej - powódki wzajemnej.

W skardze kasacyjnej pozwana - powódka wzajemna, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazała na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Zdaniem skarżącej w sprawie występuje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, których istota sprowadza się do udzielenia odpowiedzi na następujące pytania: 1. czy przedsiębiorca dokonujący czynności prawnej może zaniechać podjęcia jakichkolwiek czynności faktycznych mających na celu zweryfikowanie czy postrzegana przez niego rzeczywistość odpowiada prawdzie (czy niedbalstwo uchylającego się pozwala na powołanie się przez niego na działanie pod wpływem błędu - dopuszczalność i zakres zastosowania art. 355 k.c. do instytucji błędu); 2. czy w przypadku przedsiębiorcy moment wykrycia błędu to moment, w którym uchylający się mógł, przy zachowaniu jakiegokolwiek staranności dowiedzieć się o błędzie, czy też zawsze jest to moment, w którym uchylający się faktycznie wykrył błąd (dopuszczalność i zakres zastosowania art. 355 k.c. do określenia początku biegu rocznego terminu do złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 88 k.c.); 3. czy za zgodną z wymogami art. 278 k.p.c., mogącą stanowić podstawę ustaleń faktycznych, może zostać uznana opinia biegłego sądowego, której autor przyznaje, że nie posiada wiadomości specjalnych o specjalistycznych urządzeniach, będących przedmiotem opinii, co następnie powoduje, iż biegły ma trudności z ustaleniem cech wycenianych urządzeń i nie potrafi dobrać odpowiednich ofert do porównania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością

lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob. m.in. postanowienia SN: z 15 października 2002 r. II CZ 102/02; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07 i z 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08).

Skarżąca nie wykazała powołanej we wniosku przesłanki w rozumieniu powyżej wyjaśnionym. Nie należy zrównywać wielokierunkowości stosowania prawa w niejednakowych stanach faktycznych oraz różnorodności orzecznictwa - naturalnej i uzasadnionej - z rozbieżnością orzecznictwa, zasadniczo niepożądaną i wymagającą krytycznej oceny oraz ewentualnej eliminacji. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania opartego na przyczynie przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. nie jest więc wystarczające przytoczenie spraw i oznaczających je sygnatur bez wykazania, że rozbieżność w orzecznictwie rzeczywiście występuje, że jest istotna i że wyraża się odmiennością rozstrzygnięć wydanych w takich samych lub bardzo podobnych okolicznościach faktycznych

i prawnych (zob. postanowienie SN z 17 czerwca 2015 r., III CSK 59/15, OSNC 2016 Nr 2, poz. 29). Takich argumentów skarżąca nie przedstawiła.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

[S.J.]

[Ł.n]